

Kom
verder

Visitierapport Lectoraat Vernieuwingsonderwijs

Datum 7 november 2018

Titel Visitatierapport Lectoraat Vernieuwingsonderwijs

Pagina 2 / 24

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1 Onderzoeksprofiel en doelstellingen	6
2 Organisatie, mensen en middelen, samenwerkingsverbanden.....	10
3 Onderzoeksproces.....	13
4 Resultaten en impact	16
5 Evaluatie van processen en resultaten	19
BIJLAGE: DAGPROGRAMMA VISITATIE VERNIEUWINGSONDERWIJS OP 18 MEI 2018	21

Managementsamenvatting

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de bevindingen, analyses en overwegingen van de commissie visitatie lectoraat Vernieuwingsonderwijs, leidend tot oordelen over de resultaten en plannen van dit lectoraat. De commissie heeft gebruik kunnen maken van het zelfevaluatie-rapport van het lectoraat, onderliggende documenten en gesprekken met diverse bij het lectoraat betrokkenen: academiedirecteur, lector, docent-onderzoekers en medewerkers lectoraat, externe samenwerkingspartners, interne samenwerkingspartners en studenten.

De visitatiecommissie bestond uit:

- Prof. Dr. Wilfried Admiraal, hoogleraar hoogleraar onderwijskunde bij het ICLON van de Universiteit Leiden [voorzitter]
- dr. Fleur Prinsen – lector Digitale Didactiek bij Hogeschool Rotterdam [expert onderwijsonderzoek]
- Stef van Wickeren – zelfstandige voor leren, organiseren en leiden [expert onderwijsveld]
- Drs. Paul Nieuwenhuis, hoofd Bureau Kwaliteitszorg bij Saxion Hogeschool [secretaris]

De visitatie is uitgevoerd conform de binnen Saxion vastgestelde afspraken daarover. Zie daarvoor 'Kwaliteit als ambitie; Saxion Kwaliteitsbeleid 2016–2020' (College van Bestuur Saxion, december 2016) en de notitie 'Kwaliteitscyclus en P&C-cyclus praktijkgericht onderzoek Saxion m.i.v. 2017 (Bureau Kwaliteitszorg Saxion, februari 2017).

Dit visitatierapport is opgebouwd volgens de standaarden van het landelijke Brancheprotocol Kwaliteitszorg Onderzoek (Vereniging Hogescholen, oktober 2015) en de Saxion-operationalisering daarvan in het Saxion Kwaliteitskader Onderzoek (College van Bestuur Saxion, september 2016). Per standaard heeft de commissie haar bevindingen beschreven en conclusies en adviezen geformuleerd.

Conclusies en aanbevelingen

Standaard 1: Onderzoeksprofiel en doelstellingen

De commissie beoordeelt deze standaard als goed.

Het profiel is qua thematiek weliswaar breed, maar in die breedte uiterst relevant. De scope van het lectoraat is die van het (traditionele) vernieuwingsonderwijs en is daarmee duidelijk afgebakend. De afstemming over het profiel en het programma met externe stakeholders is evident en nadrukkelijk. Zij herkennen zich in het profiel. Herdefiniëring van die scope biedt kansen voor grotere innovaties en impact, die ook ander vernieuwingsonderwijs en vernieuwingen in het reguliere onderwijs ten goede kunnen komen. De commissie onderkent de overwegingen bij zowel de betrokken vernieuwingsbewegingen als het lectoraat om die stap nog niet te zetten. De verenigingen onderkennen de exclusiviteit van het netwerk als beperkend voor breder opereren van het lectoraat en daarmee de ontoegankelijkheid voor andere partners.

Het lectoraat sluit goed aan bij de strategische doelen van Saxion, zowel wat betreft de soorten resultaten die worden nagestreefd als de verbinding het inhoudelijk zwaartepunt Living Technology.

Standaard 2: Organisatie, mensen en middelen, samenwerkingsverbanden

De commissie beoordeelt deze standaard als goed.

De wijze waarop het lectoraat is georganiseerd is ondersteunend aan de uitvoering en borging van het onderzoeksprogramma. De inzet van mensen en middelen is toereikend. Een aandachtspunt is de continuïteit van het onderzoeksteam en de inzet van studenten bij de uitvoering van onderzoek. De samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties zijn relevant, intensief en duurzaam. De samenwerking in de uitvoering met de scholen is heel sterk, de verbondenheid met de verenigingen is krachtig. Het is zeker een belang om samenwerking met ander vernieuwingsonderwijs en de aansluiting met en van vernieuwingen in het regulier onderwijs te onderzoeken.

Standaard 3: Onderzoeksproces

De commissie beoordeelt deze standaard als excellent.

Het onderzoeksdomein is gecompliceerd met zijn vele variabelen. De onderzoeksvragen vergen veelal experimentele en ontwerpgerichte aanpakken, waarbij de betrokkenheid van de werkveldprofessionals zo groot, belangrijk en intens is, dat onderzoekers stevig in hun schoenen moeten staan om de doelstellingen en voorwaarden van het onderzoek te kunnen verantwoorden. Dat lukt wonderbaarlijk goed. Praktische relevantie, methodische grondigheid en ethische verantwoording zijn altijd referentie. Om de bijdrage aan wetenschappelijke kennisontwikkeling te versterken adviseert de commissie het gesprek met externe peers uit het vakdomein en kennisdomein over de inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek en de methodologische verantwoording te verstevigen.

Standaard 4: Resultaten en impact

De commissie beoordeelt deze standaard als goed.

De opbrengsten voor kennisontwikkeling, maatschappij en onderwijs zijn in totaliteit indrukwekkend. Juist door de goede samenwerking en afstemming met de stakeholders wordt er impact gecreëerd in de beroepspraktijk. De uitdaging is om de disseminatie verder te brengen dan de 'bovenlaag' en buiten het traditionele vernieuwingsonderwijs. Er zijn kansen om de bijdrage aan de kennisontwikkeling uit te bouwen. De verbinding met het bacheloronderwijs, i.c. de docenten, kan worden versterkt, alsmede de betrokkenheid bij en deelname aan onderzoek van met name Pabo-studenten.

Standaard 5: Evaluatie van processen en resultaten

De commissie is van oordeel dat het lectoraat voldoet aan deze standaard.

De zorg voor de kwaliteit vindt op regelmatige en systematische wijze plaats, zowel wat betreft de onderzoeksprocessen en resultaten als de bedrijfsmatige kant. Deze werkwijze is geïntegreerd in de beleidscyclus van de academie en de hogeschool.

Bij de evaluatie en reflectie ligt het accent op verbetering en ontwikkeling van de uitvoeringspraktijk van de onderzoeklijnen en -projecten. Debat over en reflectie op het profiel en het programma (door de commissie aangeduid als breed qua thema's en beperkt qua scope) is van belang voor de toekomst.

Advies over voortzetting

Conform afspraken in de notitie 'Kwaliteitscyclus en P&C-cyclus praktijkgericht onderzoek Saxion m.i.v. 2017' brengt de commissie een advies uit over de voortzetting van het lectoraat Vernieuwingsonderwijs. Het advies luidt: voortzetten.

1. Onderzoeksprofiel en doelstellingen

Normtekst BKO

***“De onderzoekseenheid heeft een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel en een onderzoeksprogramma met bijhorende doelen die zijn geoperationaliseerd in een aantal indicatoren.*”**

Toelichting BKO

Met het onderzoeksprofiel en het onderzoeksprogramma geeft de onderzoekseenheid aan in welke richting en in welke mate ze onderscheidend zijn: relevant, ambitieus en uitdagend voor het onderwijs, voor de professionalisering van de beroepspraktijk en voor het kennisdomein. Het onderzoeksprofiel vertoont samenhang met de onderzoeksvisie van de hogeschool en kan rekenen op draagvlak van (interne en externe) stakeholders. Het onderzoeksprogramma bevat concrete doelen; voor het meten en zichtbaar maken daarvan heeft de onderzoekseenheid indicatoren vastgesteld die zicht geven op: input, producten, gebruik en waardering.”

Operationalisering Saxion:

Lectoraten van Saxion tonen aan dat ze in een meerjarenperspectief bestaansrecht hebben voor het vakgebied en het gerelateerde onderwijs. Lectoraten laten hun inhoudelijke relevantie zien en laten hun uniciteit (onderscheid ten opzichte van inhoudelijke collega-lectoraten binnen Saxion of in Nederland) zien. Daarnaast worden doelstellingen onderscheiden naar lange termijn en korte termijn (jaarplan). Doelstellingen voor korte termijn worden SMART geformuleerd. Lectoraten van Saxion kunnen eveneens aantonen dat ze zowel activiteiten ontplooiën ten aanzien van kennisontwikkeling, als ten aanzien van valorisatie en onderwijs/professionalisering. Lectoraten maken zichtbaar wat hun bijdrage is aan de realisatie van het Saxion Strategisch Plan 2016–2020¹. Lectoraten tonen aan dat hun onderzoeksprogramma in afstemming met stakeholders (intern en extern; onderwijs en werkveld) tot stand komt, wordt uitgevoerd en geëvalueerd. De prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek² van Saxion worden door het lectoraat gehanteerd.

1. Onderzoeksprofiel en onderzoeksprogramma

In de zelfevaluatie geeft het lectoraat aan een cruciale rol te willen vervullen in het debat over en ontwikkeling van het traditionele vernieuwingsonderwijs door onderzoek te doen om praktijkrelevante kennis en wetenschappelijk geïnformeerde kennis te verkrijgen dat bijdraagt aan de professionalisering van het traditionele vernieuwingsonderwijs.

Als doel beschrijft het lectoraat het realiseren van een professionalisering bij onderwijsprofessionals die in het traditioneel vernieuwingsonderwijs werkzaam zijn. Door kennisbenutting door de onderwijspraktijk (valorisatie); door co-creatie en door bevordering onderzoekend vermogen van leraren in het traditioneel vernieuwingsonderwijs.

---

¹ Het Saxion Strategisch Plan is te vinden via <http://www.saxion.nl/strategischplan>

² Prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek zijn via [deze link](#) te vinden op Connect

De visie van het lectoraat is dat zij aan de hand van praktijkgericht wetenschappelijk onderwijsonderzoek wil bijdragen aan kwaliteitsverbetering van het traditionele vernieuwingsonderwijs door de professionele ontwikkeling van leraren die daarin werkzaam zijn te bevorderen. Het onderzoek is onderverdeeld in vier onderzoekslijnen met binnen elke onderzoekslijn een aantal onderzoeksprojecten. In de zelfevaluatie (pg. 5–17) geeft het lectoraat beschrijvingen van de projecten, de doelen ervan, de activiteiten, de uitvoerders en betrokkenen, de beoogde en/of behaalde opbrengsten en (indien aan de orde) het vervolg.

Figuur onderzoekslijnen en projecten

1. Onderwijseffectiviteit	2. Leraren leren	3. Brede vorming	4. Zelfsturend leren
a. Meerwaarde van vernieuwingsonderwijs b. Meerwaarde voor het vervolgonderwijs c. Executieve functies	a. Professionele ontwikkeling van leraren in zich(t) b. Master afgerond, maar hoe nu verder? c. Peerreview d. Visitaties e. Ondernemend leren	a. Visie onderwijs professionals b. Samen werken aan bèta burgerschap c. Meetinstrument brede vorming d. Leerlingparticipatie	a. iSelf b. 21 ^{ste} eeuwvaardig heden

Uit de beschrijvingen en in de gesprekken blijkt dat de onderzoeksprojecten bijdragen aan kennisontwikkeling op het gebied van onderwijsonderzoek, aan valorisatie naar en co-creatie in/met de onderwijspraktijk en aan het Saxion-onderwijs (pabo, MLI) en professionalisering van docenten van APO. Het lectoraat gebruikt de prestatie indicatoren voor praktijkgericht onderzoek voor het stellen van doelen, het meten van voortgang en het bijsturen van het onderzoek.

Naar het oordeel van de visitatiecommissie heeft het lectoraat een relevant, ambitieus en uitdagend onderzoeksprofiel. Hoewel de thematiek breed is, is de gerichtheid op de leraar die wil innoveren krachtig en een belangrijk speerpunt. De onderzoekslijnen zijn helder onder te brengen in de algemene doelstelling van het lectoraat. De projecten binnen de lijnen lijken af en toe ad hoc tot stand te zijn gekomen. Dat is mogelijk te verklaren door de innige verbondenheid en samenwerking met de onderwijspraktijk van het vernieuwingsonderwijs.

De visitatiecommissie geeft in overweging een nadere ordening van het onderzoeksprogramma en de onderzoekslijnen te maken. De onderzoekslijnen 1, 3 en 4 hebben het leerproces en -uitkomsten als subject; onderzoekslijn 2 zet in op het leren van docenten en veranderende didactiek (didactische theorieën en leertheorieën).

De drive van het lectoraat ligt primair bij het 'leraren leren'. Het onderzoeksprogramma wordt deels gevoed door wat de onderwijspraktijk belangrijk vindt en deels door wat de vernieuwingsbeweging voorstaat. Uiteindelijk staat het belang van de professional in de klas, en daarmee de inhoudelijke regie van het lectoraat, voorop bij de keuzes die het lectoraat maakt.

De visitatiecommissie stelt vast dat het lectoraat is gekend en herkend en wordt erkend in het vernieuwingsonderwijs. Het is uniek in die zin dat er geen andere onderzoeksgroepen/-instituten zijn die zich op het traditioneel vernieuwingsonderwijs richten.

De visitatiecommissie heeft uitgebreid met diverse gesprekspartners van gedachten gewisseld over de scope (het traditionele vernieuwingsonderwijs) en de breedte van de thematiek. De scope is sinds 2014 verruimd doordat het lectoraat zich, in samenspraak met het netwerk van de traditionele vernieuwingsbeweging en de VBS, richt op het vernieuwingsonderwijs in bredere zin. Veel onderzoeksvragen zijn niet (langer) specifiek voor het vernieuwingsonderwijs en van belang voor het onderwijs in het algemeen. Tegelijkertijd zou de impact en relevantie groter kunnen worden door de focus uit te breiden naar hedendaagse vernieuwingsbewegingen zoals Agora en democratisch onderwijs.

Lectoraat en bestuurders van de verenigingen van traditionele vernieuwingscholen onderkennen in de gesprekken dit speelveld en staan niet onwelwillend tegenover verbreding van de scope. Het lectoraat ziet zichzelf als de wetenschappelijke onderzoeks- en adviesinstantie van het vernieuwingsonderwijs en heeft daar ook de voorkeur voor, maar weet en ervaart inmiddels ook dat stelselpartners (zoals Inspectie en Onderwijsraad) met het oog op vernieuwing en verandering van het gehele onderwijs, gesprekspartner zijn.

Het lectoraat levert zo input voor de beleidsdiscussie (zoals met betrekking tot burgerschapsvorming). Ze is terughoudend waar het gaat om de spreekbuis-rol van het vernieuwingsonderwijs. Dat ligt bij de verenigingen/bewegingen zelf.

2. Relatie met Saxion Strategisch Plan

In de zelfevaluatie geeft het lectoraat aan dat met name in vier onderzoeksprojecten de verbinding met het inhoudelijk zwaartepunt 'Living Technology' vorm krijgt. De visitatiecommissie duidt de toepassing van technologie in het onderwijs en door middel van onderzoek evidence opbouwen over de effectiviteit daarvan als een sterk punt. De app als middel om in praktijksituaties data te verzamelen is zeer innovatief. De wijze waarop, in samenwerking met andere partners waaronder lectoraten, bèta burgerschap invulling krijgt is een ander mooi voorbeeld.

3. Afstemming met stakeholders

Het daltononderwijs kent Deventer als sterke en historische basis; de pabo van Saxion heeft al een jarenlange profilering door aandacht voor deze vernieuwingsbeweging. Dat meer dan tien jaar geleden een lectoraat Daltononderwijs werd ingesteld, vloeide daar logisch uit voort. De samenwerking van de NDV met NJPV, NMV, Freinet en VBS leidde in 2014 tot een verbreding tot het huidige lectoraat Vernieuwingsonderwijs.

Het profiel van het lectoraat en de doelstelling kent een breed en stevig draagvlak. Naast Dalton nu ook Jenaplan, Montessori, Freinet en VBS (de laatste als netwerkorganisatie en partner). De vier onderzoekslijnen zijn resultaat van meerdere intensieve discussies met en feedback van vertegenwoordigers van de NDV, NJPV, NMV, Freinet en VBS. Het lectoraat heeft halfjaarlijks met vertegenwoordigers van de verenigingen gesprekken over de voortgang van het onderzoek en het gezamenlijk zoeken naar mogelijkheden om kennisbenutting te vergroten.

De verenigingen zijn geïnteresseerd in verschillen met andere scholen: zowel met vernieuwingscholen als met vernieuwende reguliere scholen. Het geeft hen de mogelijkheid tot nadere profilering. Het

onderzoek van het lectoraat is daarbij belangrijk, omdat het mogelijke verklaringen levert, uitnodigt tot interventies en versterking van het eigen concept.

De visitatiecommissie heeft kunnen vaststellen dat bij de verenigingen de urgentie om de samenwerking in SOVO-verband in stand te houden kennelijk ontbreekt en dat zij leunen op het lectoraat als verbindende schakel. De hiertoe ingestelde stuurgroep is al langere tijd niet meer actief, zo werd aangegeven. De visitatiecommissie adviseert om het samen optrekken in het belang van de ontwikkeling en vernieuwing van onderwijs hernieuwd op de agenda te zetten.

Oordeel standaard 1: De commissie beoordeelt deze standaard als goed.

Het profiel is qua thematiek weliswaar breed, maar in die breedte uiterst relevant. De onderzoeksvraagstukken hebben betrekking op kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming (Biesta). De scope van het lectoraat is die van het (traditionele) vernieuwingsonderwijs en is daarmee duidelijk afgebakend. De voor- en nadelen van deze keuzes zijn in beeld. De commissie adviseert herdefiniëring van die scope, omdat er kansen liggen voor grotere innovaties en impact. De commissie bespeurt bij hen en het lectoraat 'hinken op twee gedachten'. Enerzijds hechten de betrokken vernieuwingsbewegingen aan evidence based onderscheidenheid in eigen kring en het lectoraat aan beheersbaarheid van de opdracht. Anderzijds onderkennen zij de exclusiviteit van het netwerk als beperkend voor breder opereren van het lectoraat en daarmee de ontoegankelijkheid voor andere partners.

Het lectoraat sluit goed aan bij de strategische doelen van Saxion doordat ze, met gebruikmaking van de indicatoren die Saxion hanteert voor het bepalen van de te bereiken resultaten, zichtbaar bijdraagt aan de valorisatie-doelstellingen en het inhoudelijk zwaartepunt Living Technology.

De afstemming over het profiel en het programma met externe stakeholders is evident en nadrukkelijk. Zij herkennen zich in het profiel.

2. Organisatie, mensen en middelen, samenwerkingsverbanden

Normtekst BKO

De wijze waarop de eenheid is georganiseerd, de inzet van mensen en middelen en de interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties maken de realisatie van het onderzoeksprofiel mogelijk.

Toelichting BKO

Deze standaard bevat de voorwaarden om het onderzoeksprofiel en het daarop gebaseerde onderzoeksprogramma te kunnen realiseren. Het portfolio en de wijze waarop de eenheid is georganiseerd is ondersteunend aan de uitvoering en borging van het onderzoeksprogramma. De inzet van mensen en middelen is daarbij toereikend in kwalitatief en kwantitatief opzicht. De interne en externe samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties daarbij zijn voldoende relevant, intensief en duurzaam.

Operationalisering Saxion

Een goede aansturing en facilitering van onderzoekseenheden is van belang om de beoogde doelstellingen te halen. Daarnaast moeten er in kwantitatief en in kwalitatief opzicht voldoende docent-onderzoekers zijn om het onderzoeksprogramma te kunnen realiseren. Het lectoraat moet daarvoor in kaart hebben gebracht welke eisen zij aan de personeelsformatie stelt. Ten aanzien van benodigde middelen en voorzieningen moet het lectoraat een eigen visie/plan hebben en in de praktijk moet blijken dat die voorzieningen er ook zijn en goed werken. Ten aanzien van samenwerking en netwerken vindt Saxion het belangrijk dat lectoraten actief relatiebeheer uitvoeren zodat met de juiste partners wordt samengewerkt.

4. Organisatie- en beslissingsstructuur

De lector is hoofdverantwoordelijke voor de coördinatie en aansturing van het onderzoek. Hij heeft periodiek overleg met de academiedirecteur. De begeleiding van onderzoek(ers) is geregeld, ook de communicatie en het overleg (intern en extern) zijn geregeld. Er is regulier kenniskringoverleg waarin de onderhanden onderzoeksprojecten worden besproken.

Het overleg met de APO-opleidingen verschilt. De verbondenheid met de master Leren Innoveren is nadrukkelijk aanwezig: het lectoraat verzorgt onderwijsmodules, een montessori- en daltontrack, en neemt deel aan het overleg van het docententeam. De verbinding met de bachelor Pabo wordt steviger door het ingestelde themadocentschap, dat vooralsnog invulling krijgt door begeleiding van afstudeeronderzoek in een van de onderzoekslijnen.

De visitatiecommissie constateert dat lectoraat een klein en compact team is dat door de korte lijnen effectief en efficiënt werkt. De verbondenheid met de MLI is hecht; die met de Pabo in ontwikkeling.

5. Personeel

Ten tijde van deze visitatie zijn er zeven onderzoekers werkzaam bij het lectoraat. Daarvan zijn er twee gepromoveerd (waaronder de lector) en hebben er vier een WO-mastertitel. De groei van het lectoraat van 1,6 fte in 2014 naar 3,57 in 2018 is substantieel. Ze is een illustratie van succesvolle onderzoeksprojecten, die met name door middelen van het Centre of Expertise “Tech your Future” (mede door OCW gefinancierd expertisecentrum van Saxion, Windesheim, UT en onderwijs-/kennisinstellingen) en NRO zijn/worden gerealiseerd. Het streven is de huidige omvang te behouden. Omdat de eerste geldstroom na de huidige lectoraatsperiode wordt beperkt, is er sprake van onzekerheid.

Een zorgpunt dat wordt geuit, is de continuïteit van de samenstelling van de kenniskring. Er is noodgedwongen afscheid genomen van een onderzoeker en voor nieuw aangetrokken onderzoekers is er onzeker perspectief. De onderzoekers zelf alsmede de professionals uit de onderwijspraktijk die participeren in onderzoeksprojecten, merken dat wisselingen niet bevorderlijk zijn voor de kwaliteit en voortgang van onderzoeksprojecten. De visitatiecommissie onderschrijft het belang van een voldoende vaste onderzoekscrowd.

De visitatiecommissie meent ook dat de omvang van de onderzoeksgroep gezien het profiel en het onderzoeksprogramma beperkt is. De inzet van senior-onderzoekers (gepromoveerd en promoverend) zou wellicht de mogelijkheid geven tot diepgaand en redelijk langdurig onderzoek binnen een onderzoekslerlijn.

Het onderzoeksteam bestaat uit senior- en junioronderzoekers met uiteenlopende achtergrond en ervaring. De onderzoekers waar de visitatiecommissie mee heeft gesproken, zijn zonder uitzondering zeer positief over de inhoud van het werk en de mogelijkheden die zij hebben. Zij tonen zich zeer enthousiast over de onderzoeklijnen en -projecten en de co-creatie met professionals uit de onderwijspraktijk.

De hoeveelheid bij onderzoek betrokken studenten van de Pabo is nog beperkt. De verwachting is dat van het themadocentschap een stimulerende werking uitgaat. Tegelijkertijd constateert de directeur dat studenten veel keuzemogelijkheden hebben. Dat brengt de visitatiecommissie tot oproep dat de opleidingsgemeenschap zich expliciet zou moeten uitspreken over en committeren aan versterking van de onderzoekscomponent in de opleiding.

De samenwerking met de MLI is intensief. Studenten zijn werkzaam in het onderwijs en er is volop gelegenheid om te participeren in onderzoek van het lectoraat.

6. Voorzieningen en middelen

In de ZE en in de gesprekken is zichtbaar gemaakt dat het lectoraat over de noodzakelijke voorzieningen beschikt. Zo heeft het lectoraat toegang tot onderzoeksdata van verschillende (externe) bronnen (zoals COOL, onderwijsinspectie, ResearchNED).

Het lectoraat geeft aan over voldoende inverdiende gelden te beschikken voor de uitvoering van het voorgestelde onderzoek. De omvang van de (begrote) financiële situatie 2018 is: € 101.918 (1^e geldstroom) en € 149.492 (2^e en 3^e geldstroom), waarvan € 120.646 gerealiseerd. De 3^e geldstroom bestaat voor € 73.000 uit sponsorbijdragen (van NDV, NMV, NJPV en FV). Het in 2018 reeds gerealiseerde deel toegekende subsidies bedraagt € 47.646.

Ten tijde van de visitatie zijn er concrete plannen voor aanvragen: 2^e fase project iSelf (NRO-subsidie), project Professionele ontwikkeling van leraren en project iSelf (KIEM-regeling RAAK); promotievoorstel project iSelf (Saxion en/of NWO).

Het beleid is dat de inkomsten uit de 1^e geldstroom afnemen en dat een verdere groei van inkomsten uit de 2^e en 3^e geldstroom nodig is. De plannen en de kwaliteit daarvan geven de visitatiecommissie het vertrouwen dat het lectoraat deze ontwikkeling zal kunnen waarmaken. Het meedoen in onderzoeksconsortia is daarbij een aandachtspunt. Voor het binnenhalen van externe financiering (2^e en 3^e geldstroom) helpt het als het lectoraat een positie heeft in en regelmatig meedoet in onderzoeksconsortia.

7. Samenwerking en (internationale) netwerken

Het lectoraat beschikt over een herkenbaar en afgebakend netwerk van de verenigingen van traditioneel vernieuwingsonderwijs en de VBS (als netwerkorganisatie en partner). Dat is een stabiele en sterke factor die het werk en de mogelijkheden van het lectoraat schraagt. Professionals van bij deze verenigingen aangesloten scholen dragen actief bij aan de ontwikkeling en uitvoering van onderzoek. Het geeft een beeld van werken met een consortium van scholen en leraren. Het neigt naar een laboratoriumachtige setting teneinde de variabelen in onderwijs beter te controleren.

Uit de vele producties van het lectoraat, die meestal in samenwerking met professionals zijn gemaakt, blijkt dat het lectoraat extern zeer goed wordt gekend. De gesprekken met samenwerkingspartners, bestuurders van verenigingen en studenten (tevens onderwijsprofessionals) bevestigen dat zonder uitzondering. Een vraagstuk en tegelijk uitdaging voor het lectoraat en de betrokken verenigingen is de samenwerking met ander vernieuwingsonderwijs en de aansluiting van vernieuwingen in het regulier onderwijs.

Het lectoraat begeeft zich ook in internationale netwerken en activiteiten en is daar ook initiërend. Twee voorbeelden daarvan zijn het initiatief tot MERGe (Montessori Europe Research Group) en de participatie in de SIG Research Methods van EARLI.

Oordeel standaard 2: De commissie beoordeelt deze standaard als goed.

De wijze waarop het lectoraat is georganiseerd is ondersteunend aan de uitvoering en borging van het onderzoeksprogramma. De inzet van mensen en middelen is toereikend. Een aandachtspunt is de continuïteit van het onderzoeksteam en de inzet van studenten bij de uitvoering van onderzoek. De samenwerkingsverbanden, netwerken en relaties zijn relevant, intensief en duurzaam. De samenwerking in de uitvoering met de scholen is heel sterk, de verbondenheid met de verenigingen is krachtig. Het is zeker een belang om samenwerking met ander vernieuwingsonderwijs en de aansluiting van vernieuwingen in het regulier onderwijs te onderzoeken.

3. Onderzoeksproces

Normtekst BKO:

Het onderzoek van de onderzoekseenheid voldoet aan de standaarden die in het vakgebied gelden voor het doen van onderzoek.

Toelichting BKO:

Deze standaard betreft de kwaliteit van het onderzoeksproces. Voorop staat dat praktijkgericht onderzoek praktisch relevant, methodisch grondig en ethisch verantwoord is. De onderzoekseenheid beschikt over expliciete inhoudelijke kwaliteitscriteria voor het voorbereiden, uitvoeren en het evalueren van praktijkgerichte onderzoeken. Het onderzoek is/wordt uitgevoerd volgens de methodologische regels, de onderzoeks- en beroepsethiek en de waarden die binnen het vakgebied en het onderzoekdomein gelden. De inhoudelijke criteria kunnen dus verschillen per onderzoekdomein (bijvoorbeeld techniek of gezondheidszorg) en ook per vakgebied (bijvoorbeeld marketing of logistiek). Bij de visitatie vormt de visitatiecommissie zich, door middel van een a-selecte steekproef, een oordeel over de mate waarin de onderzoeksprocessen in overeenstemming met de kwaliteitscriteria worden uitgevoerd. De onderzoekseenheid reflecteert in haar zelfevaluatie op de geëxpliciteerde standaard voor het voorbereiden, het uitvoeren en het evalueren van praktijkgericht onderzoek.

Operationalisering Saxion:

Het lectoraat toont aan dat de kwaliteit van het praktijkgericht onderzoek voldoet aan de standaarden van het vakgebied. Gebruikte methoden, technieken en instrumenten alsmede praktische relevantie, methodische grondigheid en ethische verantwoording worden altijd beargumenteerd. Ook is van belang dat bij de start van onderzoek, tijdens de uitvoering ervan en bij afronding ervan reflectie plaatsvindt hierover. De inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek dat door het lectoraat wordt verricht en de methodologische verantwoording ervan zijn daarom regelmatig onderwerp van gesprek met peers uit het vakdomein en kennisdomein. Lectoraten zorgen ervoor dat (extended) peer review plaatsvindt en nemen daarbij de Saxion-afspraken daarover in acht³. Ook de gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (onder voorbehoud) wordt door het lectoraat gebruikt. Research Data Management maakt deel uit van de borging van de kwaliteit van het onderzoeksproces.

8. Onderzoeksaanpak

De strategie en methoden van onderzoek worden bepaald door het lectoraat in samenwerking met onderwijsprofessionals. Zo is er meer gelijkwaardigheid tussen onderzoekers en onderwijsprofessionals. Reden hiervoor is de complexe en zelfs chaotische onderwijspraktijk. Het lectoraat hanteert een veelvoud van kwantitatieve en kwalitatieve methoden. Zij poogt “zoveel mogelijk die onderzoeksmethoden te hanteren die resultaten opleveren die voor zowel de onderwijspraktijk als de onderwijswetenschap de meest adequate kennis oplevert.”

In gesprekken tonen onderzoekers, en onderwijsprofessionals en studenten (ook leraren) een grote motivatie voor het onderzoeksmatig gedreven vernieuwen van onderwijs. Onderwijsprofessionals nemen deel aan onderzoek, omdat zij geïnteresseerd zijn in onderzoek leren doen en al snel leren om anders naar diverse zaken te kijken.

---

³ Zie notitie “Kwaliteitssysteem praktijkgericht onderzoek” (april 2018), te vinden via deze link op Connect

Zowel de onderzoekers als de onderwijsprofessionals die bijdragen aan het onderzoek onderkennen de uitdaging en de opdracht om ervoor te zorgen dat de behoefte aan interventies en innovaties bij de scholen afgewogen wordt tegen de methodologische eisen en theorie. In onderzoek participerende leraren leren op basis van studie en met gebruikmaking van instrumentarium, effecten van interventies waar te nemen en te meten. In het project iSelf gaat het dan bijvoorbeeld om het effect van expliciete instructie; in het project Beta Burgerschap om de waarneming dat kinderen bij een bepaald vraagstuk zichtbaar leren kijken vanuit verschillende perspectieven.

Zij geven ook aan dat de onderzoekers hen de ruimte geeft om interventies zo passend in te zetten, dat ze werken en effecten meetbaar zijn. De onderzoekers gebruiken bij dergelijke aanpassingen de basisprincipes die horen bij de onderzoeksmethoden. Als een aanpassing niet te verantwoorden is, wordt hij niet toegepast. Hiervoor is een groot inzicht in situationele aspecten en de veelheid aan variabelen rondom de onderzoeksvragen nodig. De onderzoekers geven aan zich bewust te zijn van het dilemma van enerzijds begeleider van ontwikkelingen en anderzijds onderzoeker van innovaties. De onderzoeker bepaalt uiteindelijk de interventie, de praktijk test deze en er is gezamenlijke evaluatie. Er is ruimte voor 'eigen ideeën' die verstorend kunnen zijn voor de test of het experiment. De onderzoeker bewaakt de grens. De lector geeft aan dat didactische principes altijd sturend zijn. Er is ruimte om te testen en te evalueren, maar het wetenschappelijk kader is de referentie. Onderzoekers geven ook dat er balans moet zijn tussen aandacht voor theorie en direct aan de slag met interventies in de praktijk. De onderzoeker richt zich expliciet op de interventie, inclusief de achtergrond ervan. Onderwijsprofessionals realiseren zich dat begrip van theorie in de onderzoekspraktijk nodig is; zij hechten veel waarde aan de praktische toepasbaarheid.

De visitatiecommissie constateert dat het lectoraat prima omschrijft hoe de onderzoeksprojecten worden uitgevoerd. Ze is onder de indruk van de onderzoeks aanpak, schaal, methoden en (kwantitatieve) analyses. Het onderzoek naar de onderwijseffectiviteit van vernieuwings scholen is natuurlijk zeer relevant en het is mooi te zien hoe hierbij ook onderzoeksdata van verschillende (externe) bronnen (COOL, onderwijsinspectie, ResearchNED) meegenomen kunnen worden. Voor zover de commissie daar zicht op heeft handelen de onderzoekers conform de de regels van de gedragscode Wetenschappelijke Integriteit (2018) en gaan ze op zorgvuldige manier om met onderzoeksdata.

De doelstelling dat het onderzoek moet bijdragen aan professionalisering van onderwijsgeevenden is in de ene onderzoekslijn beter te verwezenlijken dan in de andere. In onderzoekslijn 4 is dit duidelijk. In de onderzoekslijnen 1 en 3 is het de vraag of en hoe zij als mede-onderzoeker betrokken zijn en hoe dit helpt bij de professionalisering van docenten, anders dan dat het kennis oplevert die in de professionalisering van onderwijsgeevenden kan worden gebruikt. Bij onderzoekslijn 2 is het onderwerp zelf professionalisering en dan is het ook minder logisch om dat samen met docenten uit te voeren (althans niet als mede-onderzoeker, in co-creatie).

De visitatiecommissie wil meegeven om telkens kritisch af te wegen hoe onderzoeksprojecten en de manier waarop deze zijn opgezet (quasi-experimentele studies, grote bestaande dataverzameling) zich verhouden met het doel dat de professionalisering van docenten wordt bevorderd en dat onderzoek in co-creatie worden uitgevoerd. Het onderwerp en het onderzoek zijn daarmee bepalend voor het vormgeven van co-creatie, het samen optrekken met docenten.

9. Peer review

Het lectoraat is altijd op zoek naar feedback van onderwijsprofessionals en onderwijsonderzoekers. Er is intensief overleg met partners en met vertegenwoordigers van de verenigingen. Peerreview door onderwijsonderzoekers vindt altijd plaats bij projectaanvragen, publicaties, bijdragen aan conferenties, en daarnaast zijn er eigen interne en externe peerreviews.

De visitatiecommissie ziet dat relatief veel onderzoekproducten en -processen wel aan eigen interne peerreview worden onderworpen, maar geen object van review door externe peers zijn. Dat geldt eigenlijk alleen voor de wetenschappelijke tijdschriftartikelen en de gebruikelijke peerreview tijdens subsidietrajecten.

Oordeel standaard 3: De commissie beoordeelt deze standaard als excellent.

Het lectoraat laat zien dat de kwaliteit van het onderzoek voldoet aan de standaarden van het vakgebied. Gebruikte methoden, technieken en instrumenten worden beargumenteerd. Praktische relevantie, methodische grondigheid en ethische verantwoording zijn altijd referentie. Inherent aan het onderzoeksdomein met zijn vele variabelen is de veelheid aan onderzoeksmethoden. Het is indrukwekkend hoe de onderzoekers deze passend bij de onderzoeksvragen en context, effectief weten in te zetten. Wellicht juist door de samenwerking met onderwijsprofessionals in de praktijk, hebben onderzoekers voortdurend oog voor reflectie: bij de start en voorbereiding, bij de opzet en tijdens de uitvoering ervan en bij afronding.

Mede met het oog op versterking van de bijdrage aan wetenschappelijke kennisontwikkeling verdient het gesprek met externe peers uit het vakdomein en kennisdomein over de inhoudelijke kwaliteit van het onderzoek en de methodologische verantwoording ervan aandacht. De gebruikelijke peerreview vormt daarvoor een goede basis.

4. Resultaten en impact

Normtekst BKO:

De onderzoekseenheid realiseert voldoende relevantie op het gebied van:

- ***kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein;***
- ***de beroepspraktijk en maatschappij;***
- ***onderwijs en professionalisering.***

Het onderzoek heeft in voldoende mate impact op de hiervoor omschreven gebieden.

Toelichting BKO:

Bij deze standaard gaat het om de resultaten en de impact van het onderzoek en daarmee in hoeverre de door onderzoekseenheid gehanteerde indicatoren worden behaald. De indicatoren geven aan om welke soorten producten het gaat waarbij uitsplitsing plaatsvindt naar de drie genoemde gebieden:

- Kennisontwikkeling binnen het onderzoeksdomein. Kennis en inzichten worden via uiteenlopende kanalen aan de diverse doelgroepen overgebracht;
- Beroepspraktijk en maatschappij. Het onderzoek aan hogescholen is geworteld in de beroepspraktijk en sterk gebonden aan een toepassingscontext. De vraagstellingen worden ingegeven door de professionele praktijk ('real life'-situaties), in zowel profit- als non-profitsectoren. Het onderzoek genereert vervolgens kennis, inzichten en producten die bijdragen aan het oplossen van de problemen in de beroepspraktijk en/of aan de ontwikkeling van deze beroepspraktijk;
- Onderwijs en professionalisering. Het onderzoek aan hogescholen kent een sterke verbinding met de andere activiteiten van het hoger beroepsonderwijs. Deze verloopt in hoofdlijn langs twee sporen: de verbinding met het onderwijs en de professionalisering van het onderwijzend personeel (van docent naar docent-onderzoeker) ten behoeve van het onderwijs en/of het uitvoeren van onderzoek.

Het gaat om bij alle drie de gebieden om producten, het gebruik van producten alsmede om blijken van waardering.

Operationalisering Saxion:

Saxion heeft indicatoren⁴ vastgesteld waarmee de relevantie van de gerealiseerde resultaten van een lectoraat in beeld wordt gebracht. Het lectoraat gebruikt deze indicatoren, dat wil zeggen dat ze daarbij haar ambities heeft bepaald en laat zien wat de resultaten zijn in termen van producten, gebruik en impact ervan. De indicatoren zijn nadrukkelijk bedoeld als ondersteunend hulpmiddel in zowel het interne als externe debat (met peers) over het stellen van doelen, de realisatie van die doelen en welke erkenning en waardering daaraan gekoppeld kan worden: ze moeten helpen om een ontwikkelingsgerichte dialoog te voeren.

10. Resultaten en impact kennisontwikkeling

De ZE geeft een overzicht van de aantallen lezingen, presentaties, demonstraties, expertmeetings die door het lectoraat worden verzorgd, alsmede van peer-reviewed publicaties, vakpublicaties en publicaties in populaire bladen. Het gaat in hoofdzaak om producties die als nationaal zijn aan te merken.

---

⁴ Prestatie-indicatoren praktijkgericht onderzoek zijn via [deze link](#) te vinden op Connect

De boeken die het lectoraat heeft geproduceerd zijn illustraties van het onderzoek dat heeft geleid tot een bredere complementaire kennisbasis over traditioneel vernieuwingsonderwijs. De verkoopcijfers laten zien dat het gebruik en de waardering hoog zijn.

De visitatiecommissie is onder de indruk van de omvang, de toegankelijkheid en het gebruik van de producties door professionals in het vernieuwingsonderwijs. Gezien de aard van de onderzoeksprojecten (quasi-experimentele, grote datasets) en het feit dat er twee promotieprojecten zijn afgesloten, mag de wetenschappelijk output toenemen. De lector onderkent dat en geeft aan dat er concrete plannen voor zulke output is. Publicaties als de inspiratie-reeks en 'tips en trics' zijn voor het werkveld interessant, maar een teveel daarvan kan schadelijk zijn voor (de bijdrage aan) kennisontwikkeling.

11. Resultaten en impact beroepspraktijk en maatschappij

Naast de publicaties genoemd onder 10 levert het lectoraat resultaten in de vorm van publicaties op de eigen website, evidence-informed didactische werkwijzen, onderwijsmaterialen, zoals professionaliseringsactiviteiten, handleidingen, trainingen en gevalideerde vragenlijsten. In het project Plastic Soep wordt een virtual lab ontwikkeld. Ter nadere illustratie enkele producten in het project iSelf: een poster die de aanpak voor leerlingen en leraren visualiseert, een flowchart voor het plannen van een les waarin strategieën voor zelfsturend leren worden aangeleerd, de observatielijst en de vragenlijst.

In najaar start het lectoraat met een inspiratiereeks om materialen voor andere (traditionele vernieuwings)scholen beschikbaar te maken

Het lectoraat geeft hiermee op succesvolle wijze invulling aan haar ambitie om een duurzame bijdrage te leveren aan de professionalisering van onderwijsprofessionals die in het traditioneel vernieuwingsonderwijs werkzaam zijn. De producties komen in hoge mate in intensieve samenwerking tot stand.

Zowel het lectoraat als de samenwerkingspartners geven aan positief te zijn over het gebruik van de opbrengsten, maar zien het als een gezamenlijke opdracht om de disseminatie verder te brengen, zodat veel meer leraren deelgenoot worden. Dat hoeft zich zeker niet te beperken tot het traditioneel vernieuwingsonderwijs. De betrokken studenten geven aan, dat veel collega's consumptief zijn: innovatie moet je aanreiken, het moet concreet en toepasbaar, laagdrempelig zijn. Leiderschap en teamwork in de school zijn dan belangrijke condities voor leergierigheid.

12. Resultaten en impact onderwijs en professionalisering

Het lectoraat draagt bij aan het onderwijs van de APO door minoren (Focus op Dalton en Montessori) en de Dalton basis cursus in de Pabo. Ze begeleidt en beoordeelt afstudeeronderzoek van studenten, tot dusverre in hoofdzaak in de academische variant van de opleiding. De omvang daarvan is nog beperkt. Het is de bedoeling dat door de inzet van de themadocent dit toeneemt. De betrokkenheid van bachelor-studenten bij onderzoeksprojecten is nog beperkt; dat geldt ook voor deelname van studenten aan lunchlezingen. Het argument dat het programma veel keuzemogelijkheden voor studenten biedt zou nader onder de loep moeten worden genomen ten faveure van de versterking van de onderzoekscomponent in die keuzes.

In die zin behoeft de bekendheid van het lectoraat verbetering. Dat is ook gewenst waar het gaat om de wijze waarop onderzoekers, die ook onderwijstaken hebben, hun opgedane expertise inzetten in hun onderwijs en hoe dat wordt benut voor professionalisering van niet-onderzoekers.

Het aandeel van het lectoraat in het onderwijs van de master Leren & Innoveren is groter en concentreert zich op scholing in onderzoeken, het ontwerpen en innoveren van onderwijs, evalueren en

implementeren van verbeteringen. Daarnaast levert het lectoraat aan de nascholingsactiviteiten die de APO aanbiedt.

De bijdragen aan de professionalisering van (APO-)docenten is nog een terrein van ontwikkeling. Een insteek zou kunnen zijn om te analyseren of de manier waarop onderzoekers hun onderwijs vormgeven anders is dan die van niet-onderzoekers.

Oordeel standaard 4: De commissie beoordeelt deze standaard als goed.

De opbrengsten voor kennisontwikkeling, maatschappij en onderwijs zijn in totaliteit indrukwekkend. Juist door de goede samenwerking en afstemming met de stakeholders wordt er impact gecreëerd in de beroepspraktijk. De uitdaging is om de disseminatie verder te brengen dan de 'bovenlaag' en buiten het traditionele vernieuwingsonderwijs. Er zijn kansen om de bijdrage aan de kennisontwikkeling uit te bouwen. De verbinding met het bacheloronderwijs, i.c. de docenten, kan worden versterkt, alsmede de betrokkenheid bij en deelname aan onderzoek van bachelor-studenten.

5. Evaluatie van processen en resultaten

Normtekst BKO:

De onderzoekseenheid voert regelmatig en systematisch evaluatie uit van de onderzoeksprocessen en resultaten. Aan de uitkomsten daarvan verbindt de onderzoekseenheid waar nodig verbeteringen.

Toelichting BKO:

De standaard is bedoeld om de zorg voor de kwaliteit van het praktijkgerichte onderzoek te borgen. De onderzoekseenheid beschikt hiertoe over relevante managementinformatie en maakt gebruik van een samenhangend geheel aan meet- en evaluatie-instrumenten. De opvolging van de externe visitatie maakt hier deel van uit. De meet- en evaluatieresultaten leiden tot reflectie waaruit verbeteracties voortvloeien voor het onderzoeksprofiel, het onderzoeksprogramma en de organisatie en uitvoering van het onderzoek.

Operationalisering Saxion:

Lectoraten van Saxion tonen aan dat zij in actieve samenspraak met stakeholders doelgericht, systematisch, structureel, continu en cyclisch werken aan behoud van en verbetering van de kwaliteit van praktijkgericht onderzoek. Zij hanteert daartoe een kwaliteitsbeleid dat PDCA-werken mogelijk maakt. Het PDCA-werken blijkt uit de aantoonbare resultaten van kwaliteitsbeleid en de opvolging van die resultaten, de kwaliteitscultuur en de mate waarin de stakeholders de verbetergerichte attitude in de praktijk (h)erkennen, zelf hanteren en waarderen.

13. Kwaliteitsbeleid, evaluaties, verbeterbeleid, verbetermaatregelen

Uit de documentatie en de gesprekken blijkt de systematische aanpak van onderzoeksprojecten. De visitatiecommissie typeert het als een grondige en duurzame aanpak. Een punt van aandacht is het onderhoud van het gehele onderzoeksprogramma (i.c. de vier onderzoekslijnen). Centraal daarin zou de vraag moeten staan in hoeverre het lectoraat systematisch de relevantie van de onderzoekslijnen evalueert, aanpast of vernieuwt. (Zie ook punt 1.)

Voorts is er een inzichtelijke samenloop met de beleids- en begrotingscyclus van de academie en er is aansluiting bij de onderwijscycli van de opleidingen. De rapportages die ten behoeve van de planning en control worden gemaakt laten zien dat het lectoraat reflecteert op en gevolgen verbindt aan de mate waarin doelstellingen worden behaald. In het periodiek overleg van de lector en de directeur worden de keuzes die het lectoraat voorstaat besproken en belegd.

14. Kwaliteitscultuur

In de gesprekken met de lector, de associate-lector en de onderzoekers is het beeld bevestigd, dat het lectoraat een, zoals ze het zelf noemt, professionele leercultuur kent. Alle aspecten van onderzoek doen zijn onderwerp van gesprek; niet alleen in de eigen kenniskring, ook met onderzoekers van andere lectoraten en externe samenwerkingspartners. De onderzoekers geven aan dat scholing nadrukkelijk wordt gestimuleerd.

Het lectoraat heeft behoefte om de samenwerking van andere lectoraten van Saxion uit te bouwen: met meer lectoraten en intensiever.

15. Betrokkenheid stakeholders

Het lectoraat heeft zeer intensief overleg met de onderwijspraktijk van het traditioneel vernieuwingsonderwijs, zowel bestuurlijk als met onderwijsprofessionals. Co-creatie staat hoog in het vaandel. Zij zijn actief betrokken bij de ontwikkeling, verbetering en vernieuwing van het onderzoeksprogramma. (Zie ook onderwerpen 1 en 3.)

Tijdens de visitatie kwam expliciet aan het licht dat het lectoraat ook de verbindende factor tussen de betrokken verenigingen is. De verenigingen waarderen dat, maar zien ook dat hun eigen verantwoordelijkheid daarvoor om herijking vraagt.

Het werkveldtevredenheidsonderzoek laat hoge scores zien en een zeer positief beeld over het werk van het lectoraat.

16. Managementinformatie

Het lectoraat maakt zichtbaar (in de producten in de P&C-cyclus en in de ZE) dat zij de binnen Saxion afgesproken en te gebruiken informatie over de uitvoering en resultaten ter beschikking heeft. Zij gebruikt onder andere deze informatie voor inzicht in de mate waarin uitvoering en opbrengsten succesvol zijn en om activiteiten bij en aan te sturen. De informatie wordt in het overleg van het lectoraat besproken en door de lector met de directeur.

Oordeel standaard 5: De commissie is van oordeel dat het lectoraat voldoet deze standaard.

De wijze waarop het lectoraat werkt aan regelmatige en systematische evaluatie van de onderzoeksprocessen en resultaten brengt de visitatiecommissie tot de waarneming dat de zorg voor de kwaliteit goed wordt geborgd. Deze werkwijze is geïntegreerd in de beleidscyclus van de academie en de hogeschool.

Evaluatie en reflectie zijn gericht op verbetering en ontwikkeling, en sterke verbinding met de beroepspraktijk. De focus ligt daarbij op de onderzoekslijnen en -projecten; overall reflectie op het profiel en het programma (door de commissie aangeduid als breed qua thema's en beperkt qua scope) is van belang voor de toekomst.

Bijlage: Dagprogramma visitatie lectoraat Vernieuwingsonderwijs op 18 mei 2018

Tijd	Gespreksgroep	Deelnemers
8.30u - 8.45u	Ontvangst visitatiecommissie	Patrick Sins – lector Vernieuwingsonderwijs Jan Auwke Diepenhorst – directeur Academie Pedagogiek en Onderwijs (APO) en voorzitter kenniscentrum Onderwijsinnovatie (KCOI)
8.45u - 9.45u	Vorbereiding commissie	
9.45u - 10.30u	Samenwerkingspartners projecten	Ineke Vermeulen – intern begeleider Casimirschool, partner in het iSelf project Judith Smetsers – directeur de Regenboog, partner in het iSelf project Marianne Major – leerkracht op jenaplanschool Heerde, partner in het project Samen werken aan bèta burgerschap
10.30u - 10.45u	Overleg commissie	
10.45u - 11.30u	Lector en senior onderzoeker	Patrick Sins – lector Vernieuwingsonderwijs Laurence Guérin – Academic director Master Leren & Innoveren Onderzoekende Ontwerper (MLI) en kenniskringlid
11.30u - 11.45u	Overleg commissie	
11.45u - 12.30u	Onderzoekers van het lectoraat	René Berends – docent Nederlands en kenniskringlid Jaap de Brouwer – Montessoriopleider en kenniskringlid Jory Tolkamp – kenniskringlid Margreet Verduijn – kenniskringlid
12.30u - 13.30u	Lunchpauze	
13.30u - 14.15u	Bestuurders van de verenigingen van traditionele vernieuwingsscholen	Floor Vermeulen – voorzitter Nederlandse Montessori Vereniging (NMV) Vera Otten – bestuurslid van de Nederlandse Dalton Vereniging (NDV) en kenniskringlid Erik Peperkamp – voorzitter van de Nederlandse Jenaplan Vereniging (NJPV) Els Mattijssen – bestuurslid van de NMV
14.15u - 14.30u	Overleg commissie	
14.30u - 15.15u	Voorzitter KCOI	Jan Auwke Diepenhorst – directeur APO en voorzitter KCOI
15.15u - 15.30u	Overleg commissie	
15.30u - 16.15u	Gesprek met studenten	Alja de Lange – eerstejaarsstudent Master Leren & Innoveren (MLI) track dalton/montessori Marielle van der Heijden – tweedejaarsstudent MLI track dalton/montessori).
16.15u - 17.00u	Overleg commissie	
17.00u - 17.30u	Terugkoppeling door visitatiecommissie	

Verklaring van onafhankelijkheid evaluatie lectoraat Vernieuwingsonderwijs

Ondergetekende: .....Wilfried Admiraal.....
Lid van de evaluatiecommissie lectoraat .....Vernieuwingsonderwijs.....
Evaluatiedatum: ...18 mei 2018.....

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met het hierboven genoemde lectoraat noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met het te beoordelen lectoraat en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van het betreffende lectoraat;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van het lectoraat;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van het betreffende lectoraat;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan het lectoraat of activiteiten van het lectoraat heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van het lectoraat;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - De lector;
  - De medewerkers van de kenniskring;
  - De overige gespreksgenoten van de evaluatiecommissie tijdens de evaluatiedag;
  - De overige leden van de evaluatiecommissie.

Naam: .....Wilfried Admiraal.....
Geboortedatum: .....13 oktober 1062.....
Datum: .....15 augustus 2018.....
Handtekening:

Verklaring van onafhankelijkheid evaluatie lectoraat Vernieuwingsonderwijs

Ondergetekende: *Stef van Wickeren*Lid van de evaluatiecommissie lectoraat *Vernieuwingsonderwijs*Evaluatiedatum: *18 mei 2018*

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met het hierboven genoemde lectoraat noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met het te beoordelen lectoraat en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van het betreffende lectoraat;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van het lectoraat;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van het betreffende lectoraat;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan het lectoraat of activiteiten van het lectoraat heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van het lectoraat;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - De lector;
  - De medewerkers van de kenniskring;
  - De overige gespreksgenoten van de evaluatiecommissie tijdens de evaluatiedag;
  - De overige leden van de evaluatiecommissie.

Naam: *Stef van Wickeren*Geboortedatum: *01-02-1966*Datum: *01-05-2018*Handtekening:

Verklaring van onafhankelijkheid evaluatie lectoraat Vernieuwingsonderwijs

Ondergetekende: Dr. F.R. PrinsenLid van de evaluatiecommissie lectoraat VernieuwingsonderwijsEvaluatiedatum: 18 mei 2018

Verklaart hierbij geen relaties of banden, privé noch zakelijk, te onderhouden met het hierboven genoemde lectoraat noch met de hogeschool en zulke relaties (die een volstrekt onafhankelijke oordeelsvorming over de kwaliteit van het lectoraat ten positieve of ten negatieve kunnen beïnvloeden) de afgelopen vijf jaar met het te beoordelen lectoraat en de afgelopen twee jaar met de hogeschool niet te hebben gehad. Deze beperking sluit evenwel niet uit dat er sprake kan zijn van algemene afstandelijke vrijblijvende collegiale contacten zoals die in de beroepspraktijk en het maatschappelijk verkeer gebruikelijk zijn. Meer concreet betekent dit in ieder geval dat:

- Het panellid niet heeft deelgenomen aan de onderzoeks- en adviesactiviteiten van het betreffende lectoraat;
- Het panellid geen gezamenlijke publicaties heeft verzorgd met de lector en/of de medewerker(s) van het lectoraat;
- Het panellid geen zitting heeft gehad in adviesraden of evaluatiecommissies van het betreffende lectoraat;
- Het panellid geen (onderzoeks)opdracht(en) heeft gegeven aan het lectoraat of activiteiten van het lectoraat heeft gesubsidieerd;
- Het panellid geen promotor mag zijn van leden van het lectoraat;
- Het panellid geen persoonlijke relatie (familie, vriendschappelijk of persoonlijk conflict) heeft met de leden van de onderzoekseenheid;
- Er ten tijde van de visitatie geen (beoogde) hiërarchische relatie mag bestaan tussen het panellid en:
  - De lector;
  - De medewerkers van de kenniskring;
  - De overige gespreksgenoten van de evaluatiecommissie tijdens de evaluatiedag;
  - De overige leden van de evaluatiecommissie.

Naam: F. PrinsenGeboortedatum: 15-04-1976Datum: 17 mei 2018Handtekening: